

Jarosław Poteraj

Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży

STRUKTURA PRZYCHODÓW POWSZECHNYCH TOWARZYSTW EMERYTALNYCH

Streszczenie: W artykule autor podejmuje problematykę przychodów powszechnych towarzystw emerytalnych (PTE). Przedstawiany obszar badawczy dotyczy analizy wszystkich PTE obecnych na rynku na koniec 2009 r. Autor stawia hipotezę 1 o zdominowaniu przychodów PTE przez przychody wynikające z zarządzania otwartymi funduszami emerytalnymi (OFE) oraz hipotezę 2 o niskim zróżnicowaniu struktury przychodów pomiędzy poszczególnymi PTE. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że w badanym okresie około 90% przychodów PTE stanowiły przychody wynikające z zarządzania OFE. Powyższe stwierdzenie pozwala pozytywnie zweryfikować hipotezę 1. Natomiast analiza struktury przychodów poszczególnych PTE nie potwierdziła jednorodności w zakresie źródeł przychodów poszczególnych PTE. Nie udało się zatem potwierdzić hipotezy 2.

Słowa kluczowe: przychody, powszechne towarzystwa emerytalne, emerytury.

1. Wstęp

Powszechne towarzystwa emerytalne (PTE) stanowią w Polsce instytucjonalną formułę wprowadzonej w latach 1998-1999 reformy systemu emerytalnego, w obszarze obligatoryjnej części kapitałowej tego systemu¹. PTE można zakładać w formie prawnej spółki akcyjnej, a ich działalność polega na tworzeniu i zarządzaniu otwartymi funduszami emerytalnymi (OFE). W początkowym okresie powstało 21 takich towarzystw, które założyły i zarządzały także 21 OFE. Na skutek procesów konsolidacyjnych na koniec roku 2009 na rynku obecnych było 14 PTE, które zarządzały także 14 OFE. Ze względu na obowiązki ustawowe państwowe instytucje nadzorujące funkcjonowanie systemu emerytalnego w Polsce² kompleksowo i systematycznie analizują aktywność OFE. Duże zainteresowanie funkcjonowaniem OFE wykazują także media oraz badacze zagadnień emerytalnych w Polsce. Znacznie mniejsze

¹ Podstawą prawną do powstania PTE była Ustawa z 28 sierpnia 1998 o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zwana dalej „Ustawą”. Obecnie obowiązująca jej wersja opublikowana jest w DzU 2010 nr 34, poz. 189, tekst jednolity wraz ze zmianą DzU 2010 nr 127, poz. 858.

² Kolejno były to: Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi (UNFE), Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych (KNUiFE) i Komisja Nadzoru Finansowego (KNF).

jest zainteresowanie funkcjonowaniem PTE, które na rynku emerytalnym są przedsiębiorstwami, odpłatnie zarządzającymi aktywami powierzonymi przez członków OFE. Literatura dotycząca PTE jest znikoma i są to jedynie pozycje w języku polskim³. Badań dotyczących struktury przychodów PTE, wedle wiedzy autora, jak dotąd nikt nie przeprowadzał.

W niniejszym opracowaniu podjęto próbę analizy rynku PTE w perspektywie analizy struktury przychodów z ich działalności. Autor stawia hipotezę 1 o zdominowaniu przychodów PTE przez przychody wynikające z zarządzania OFE oraz hipotezę 2 o niskim zróżnicowaniu struktury przychodów pomiędzy poszczególnymi PTE.

2. Cel i metody badań

Celem opracowania jest zbadanie struktury przychodów PTE w perspektywie dynamicznej dla całego rynku i porównawczo pomiędzy poszczególnymi PTE w krańcowych latach przedziału czasowego badania. Prezentowana analiza dotyczy wszystkich podmiotów obecnych na rynku na koniec 2009 r., a zatem 14 PTE⁴, a jej zakres czasowy przy badaniu dynamiki zmian to lata 2004-2009⁵. Gromadzenie danych przeprowadzono poprzez wykorzystanie zapisów zawartych w sprawozdaniach finansowych PTE publikowanych w „Monitorze Polskim B”, rejestrach sądowych, opracowaniach instytucji nadzorczych⁶ oraz na stronach internetowych PTE. Uzyskanie kompletnych informacji dotyczących struktury przychodów wynikających z zarządzania OFE z rachunków zysków i strat publikowanych przez PTE okazało się niemożliwe, ponieważ są one zobowiązane do publikacji takich sprawozdań w zakresie prezentacji danych zgodnie z wymaganiami przewidzianym dla standardowych przedsiębiorstw w formatach przewidzianych w ustawie o rachunkowości⁷, które nie uwzględniają specyfiki PTE. Zarówno w wariantcie kalkulacyjnym, jak i w wariantcie porównawczym prezentacja wielkości dotyczących przychodów jest

³ Wskazać tutaj można jedynie jeden rozdział w pracy zbiorowej pod redakcją F. Chybalskiego [2009], kilka artykułów autora z roku 2009 r. i część empiryczną książki autora z 2010 r. [Poteraj 2010].

⁴ W dalszej części opracowania przyjęto skróty nazw PTE, oznaczające odpowiednio: AEG – AEGON PTE SA, AMP – Amplico PTE SA, ALL – PTE Allianz Polska SA, AVI – Aviva PTE Aviva BZ WBK SA, AXA – AXA PTE SA, GEN – Generali PTE SA, ING – ING PTE SA, NOR – Nordea PTE SA, PEK – Pekao Pioneer PTE SA, PKO – PKO BP BANKOWY PTE SA, P-A – Pocztylion-Arka PTE SA, POL – PTE POLSAT SA, PZU – PTE PZU SA i WAR – PTE WARTA SA. Przyjęto nazwy obowiązujące na koniec 2009 r.

⁵ W wybranych elementach, pomocniczo, przedstawiono także dane na koniec III kwartału 2010 r.

⁶ Szczególnie cenne były dla autora informacje zawarte na stronach Komisji Nadzoru Finansowego: http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html (pobrano 30.11.2010).

⁷ Ustawa z 29 września 1994 o rachunkowości, DzU 2009 nr 152, poz. 1223, tekst jednolity wraz ze zmianami, Załącznik nr 1.

znacznie ograniczona i nie odzwierciedla specyfiki PTE. Niedogodności tej udało się autorowi przeciwdziałać poprzez wykorzystanie do analizy danych zawartych w opracowaniach instytucji nadzorczych, gdzie począwszy od danych za 2004 r. publikowane są jednorodnie jednostkowe wielkości dotyczące siedmiu następujących elementów składowych przychodów operacyjnych wynikających z zarządzania OFE:

- przychodów z tytułu kwot pobieranych przez OFE od wpłacanych składek,
- wynagrodzenia za zarządzanie OFE,
- przychodów z tytułu opłat na rzecz PTE uiszczanych przez członków OFE i związanych z wypłatami transferowymi,
- przychodów od OFE przeznaczone na tworzenie rachunku premiowego,
- przychodów z tytułu wykorzystania rachunku rezerwowego OFE,
- przychodów z wykorzystania części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego,
- pozostałych przychodów.

W zakresie przetwarzania informacji dokonano wprowadzania danych źródłowych do pamięci komputera w celu ich pogrupowania z wykorzystaniem standardowego oprogramowania Excel w wersji 2010 oraz tworzenia szeregów statystycznych z wykorzystaniem oprogramowania Excel wzbogaconego w dodatki: Analysis ToolPak i Analysis ToolPak-VBA.

3. Wyniki badań

PTE, podobnie jak inne przedsiębiorstwa, prowadząc działalność gospodarczą, uzyskują przychody. Oprócz wymienionych wcześniej siedmiu elementów składowych przychodów operacyjnych, wynikających z zarządzania OFE (w dalszej części dla oznaczenia tych przychodów użyto skrótu: PZO), towarzystwa te, podobnie jak inne przedsiębiorstwa, uzyskiwały pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe. W pierwszej fazie badania dokonano analizy poszczególnych elementów składowych przychodów PTE w perspektywie dynamicznej.

3.1. Przychody wynikające z zarządzania OFE

3.1.1. Przychody z tytułu kwot pobieranych przez OFE od wpłacanych składek

Przychody z tytułu kwot pobieranych przez OFE od wpłacanych składek (PWS) wynikają z zapisów art. 134 Ustawy. Przewidziano tam opłaty pobierane przez OFE od ich członków od wartości wpłacanych składek przed przeliczeniem na jednostki rozrachunkowe i przekazywane bez zwłoki na rzecz PTE. W badanym okresie wartość tej opłaty była uznaniowo określana przez poszczególne OFE, a jej wartość maksymalna wynosiła 7,0%⁸.

⁸ Z początkiem 2010 r. maksymalna wartość tej opłaty wynosiła 3,5%.

3.1.2. Przychody z tytułu wynagrodzenia za zarządzanie OFE

Wynagrodzenie za zarządzanie OFE (PWZ) związane jest z zapisami art. 134 Ustawy. W zakresie tym obowiązuje degresywna skala procentowa, w zależności od wartości zarządzanych aktywów określona w przedziale od 0,045% wartości aktywów, przy najniższych poziomach, do 0,023% przy najwyższych poziomach wartości aktywów. Obecnie określona jest także maksymalna wartość miesięcznej opłaty z tego tytułu na poziomie 15,5 mln PLN. W badanym okresie stawki opisywanego źródła przychodów podlegały modyfikacjom.

3.1.3. Przychody z tytułu opłat na rzecz PTE uiszczanych przez członków OFE i związanych z wypłatami transferowymi

Przychody z tytułu opłat na rzecz PTE uiszczanych przez członków OFE i związanych z wypłatami transferowymi (POT) wynikają z zapisów wynikających z zapisów art. 119 Ustawy. Określenie wartości stosownej opłaty związanej z wypłatami transferowymi ustawodawca delegował do kompetencji Rady Ministrów⁹, zastrzegając jednak, że jej kwota nie może być wyższa niż 20% minimalnego wynagrodzenia.

3.1.4. Przychody od OFE przeznaczone na tworzenie rachunku premiowego

Przychody od OFE przeznaczone na tworzenie rachunku premiowego (PRP) wynikają z zapisów art. 182a Ustawy. Wielkość opłat wnoszonych z tego tytułu zależy od stopy zwrotu osiąganego przez konkretny fundusz i średniej ważonej stopy zwrotu osiągniętej przez wszystkie fundusze.

3.1.5. Przychody z tytułu wykorzystania rachunku rezerwowego OFE

Przychody z tytułu wykorzystania rachunku rezerwowego OFE (PRR) wynikają z zapisów art. 181, 181a i 182a Ustawy. Uprawnienie do utworzenia rachunku rezerwowego posiadają jedynie towarzystwa, które uzyskały stopę zwrotu wyższą niż średnia ważona stopy zwrotu, a uprawnienia do wykorzystania środków zgromadzonych na rachunku rezerwowym obwarowane są kolejnymi zastrzeżeniami sformułowanymi w art. 181a Ustawy.

3.1.6. Przychody z wykorzystania części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego

Przychody z wykorzystania części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego (PFG) wynikają z zapisów art. 185 i 187 Ustawy i dotyczą wycofywania nadwyżki części

⁹ W chwili opracowywania niniejszego tekstu obowiązywało w tym zakresie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2004 w sprawie opłaty pobieranej przez powszechne towarzystwo emerytalne z tytułu wypłat transferowych, DzU 2004 nr 31, poz. 262. W rozporządzeniu tym kwotę opłaty transferowej określono na poziomie 160 lub 80 PLN, w zależności od długości stażu członka OFE.

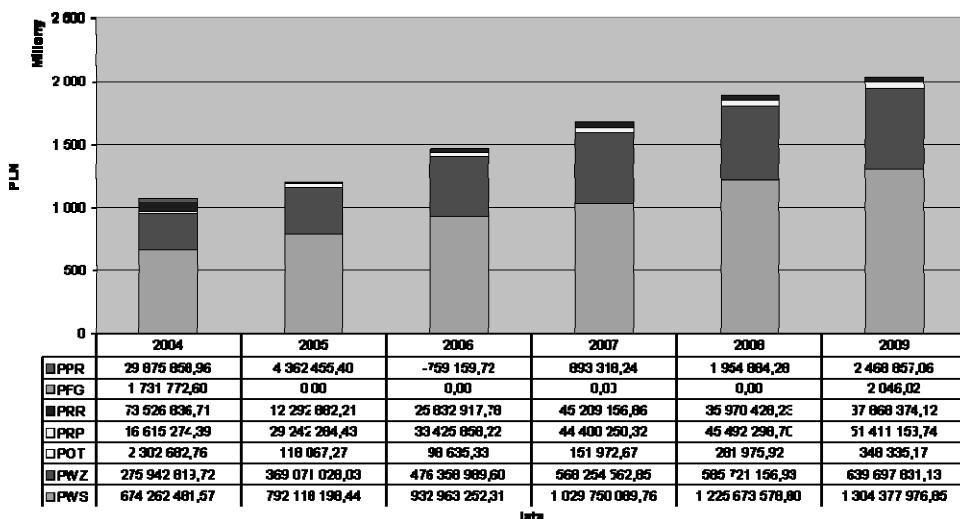
dotatkowej tego funduszu. Ustawodawca delegował sposób wycofywania tej nadwyżki do kompetencji Rady Ministrów¹⁰.

3.1.7. Pozostałe przychody

W kategorii tej (PPR) znajdują się wszystkie przychody wynikające z zarządzania OFE, których nie uwzględniono wcześniej.

3.1.8. Dynamika zmian przychodów PTE wynikających z zarządzania OFE

Dynamikę zmian w zakresie poszczególnych elementów składowych przychodów wynikających z zarządzania OFE przedstawiono na rys. 1.

Rys. 1. Przychody PTE wynikające z zarządzania OFE

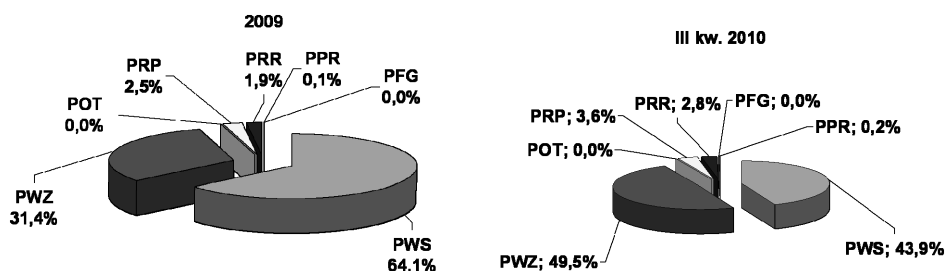
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego, http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html (pobrano 30.11.2010).

W analizowanym okresie wystąpiła wyraźna tendencja wzrostowa wartości przychodów PTE wynikających z zarządzania OFE. Wartości łączne wzrastały z poziomu nieco ponad 1,0 mld PLN w 2004 r. do poziomu przekraczającego 2,0 mld PLN w 2009 r. Wyraźnie dominującą pozycją w strukturze przychodów wynikających z zarządzania OFE były także przychody z tytułu kwot pobieranych przez OFE od

¹⁰ W chwili opracowywania niniejszego tekstu obowiązywało w tym zakresie Rozporządzenie Rady Ministrów z 30 marca 2004 w sprawie Funduszu Gwarancyjnego, DzU 2004 nr 56, poz. 545. W rozporządzeniu tym zezwolono na wypłatę środków z części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego, jeżeli ich wysokość przekracza 0,4% wartości aktywów netto OFE.

wpłacanych składek (PWS), których udział wahał się pomiędzy 61,0% w 2007 r., a 65,6% w 2005 r. Inną znaczącą pozycją w strukturze przychodów było wynagrodzenie za zarządzanie OFE (PWZ), którego udział w strukturze wahał się od 25,7% w 2004 r. do 33,7% w 2007 r. Pozostałe elementy składowe struktury przychodów miały znaczenie marginalne.

W celu zobrazowania wpływu zmiany maksymalnej wysokości opłaty od wpłacanych składek z początkiem 2010 r. na rys. 2 przedstawiono różnicę w strukturze przychodów wynikających z zarządzania OFE w 2009 r. i za trzy kwartały 2010 r.

Rys. 2. Struktura przychodów PTE wynikające z zarządzania OFE w 2009 r. i za 3 kwartały 2010 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego, http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html oraz http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_kwartalne/dane_kwartalne.html, (pobrano 30.11.2010).

W wyniku zmiany z początkiem 2010 r. maksymalnej wartości wysokości opłaty od wpłacanych składek nastąpiła radykalna zmiana jej udziału w strukturze przychodów wynikających z zarządzania OFE z poziomu ponad 64% w 2009 r. do poziomu poniżej 44% w trzech pierwszych kwartałach 2010 r.¹¹

3.2. Pozostałe przychody operacyjne

W kategorii tej (PPO) znalazły się zysk ze zbycia aktywów niefinansowych oraz inne przychody według tytułów.

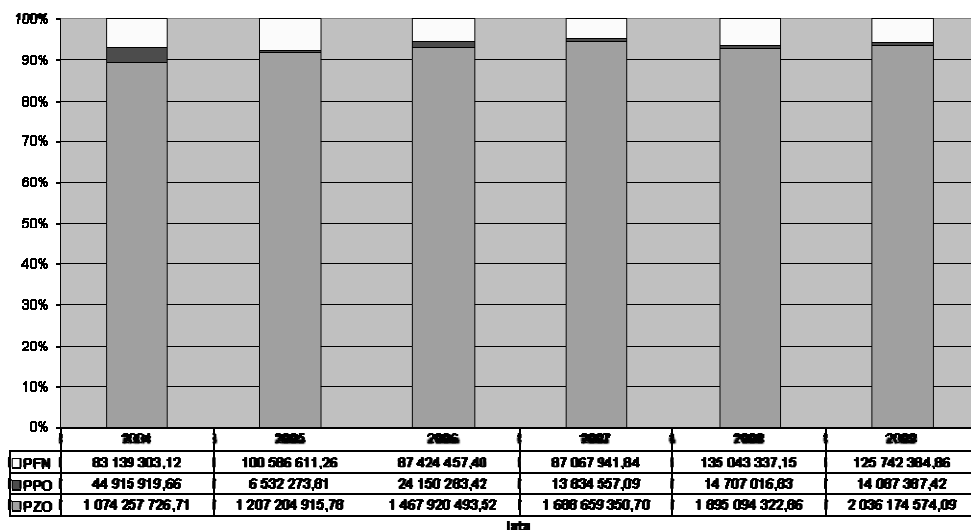
3.3. Przychody finansowe

W kategorii tej (PFN) znalazły się przychody z aktualizacji wartości aktywów w jednostkach powiązanych i pozostałych oraz inne przychody finansowe.

¹¹ Podawana tutaj informacja ma charakter pomocniczy i wykraczający poza zasadniczy okres przedstawianego badania, ale je aktualizujący. Dla pełnej wiarygodności przedstawianych wielkości należy porównywać dane za cały rok.

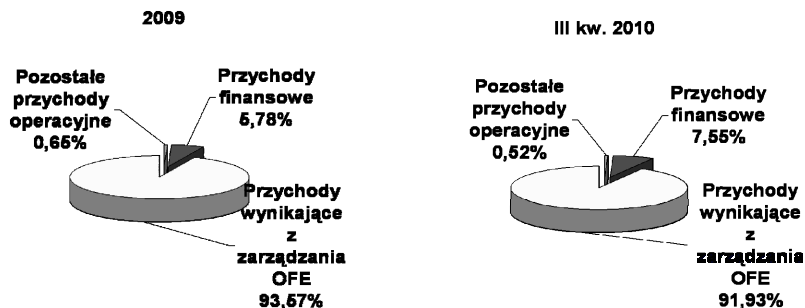
3.4. Zmiany struktury przychodów

Zmiany struktury przychodów na poziomie wyróżnienia przychodów operacyjnych, pozostałych przychodów operacyjnych i przychodów finansowych PTE zaprezentowano na rys. 3.

Rys. 3. Struktura przychodów PTE w latach 2004-2009 (wartości w tabeli pod wykresem w PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html (pobrano 30.11.2010).

Rys. 4. Struktura przychodów PTE w 2009 r. i za 3 kwartały 2010 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego, http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html oraz http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_kwartalne/dane_kwartalne.html (pobrano 30.11.2010).

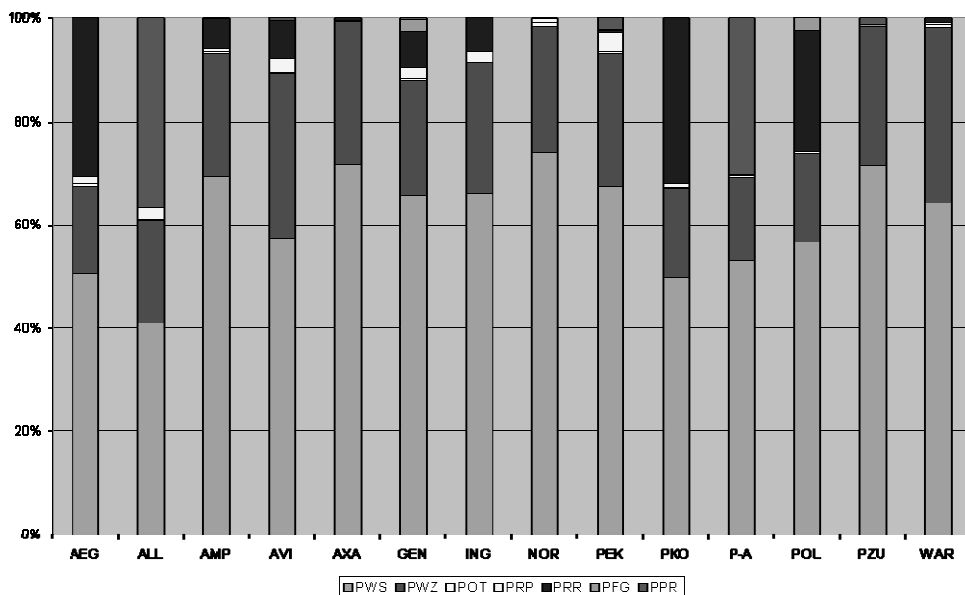
Dominacja przychodów wynikających z zarządzania OFE jest wyraźna i w analizowanym okresie kształtowała się w przedziale pomiędzy 89,3% w 2004 r. a 94,4% w 2007 r. Przychody finansowe stanowiły od 4,9% w 2007 r. do 7,7% w 2005 r. Uzyskany wynik pozwala już na tym etapie pozytywnie zweryfikować hipotezę 1, bez prowadzenia bardziej szczegółowych analiz.

Podobnie jak przy przychodach wynikających z zarządzania OFE, także w tym przypadku, uzupełniając, przedstawiono wpływ zmiany wysokości opłaty od wpłacanych składek z początkiem 2010 r. na zmianę struktury przychodów PTE na wyższym poziomie agregacji, co ukazano na rys. 4.

Po obniżeniu opłaty od wpłacanych składek z początkiem 2010 r. nastąpiła także zmiana w strukturze przychodów PTE, w wyniku której, kosztem przychodów wynikających z zarządzania OFE, zwiększył się udział przychodów finansowych.

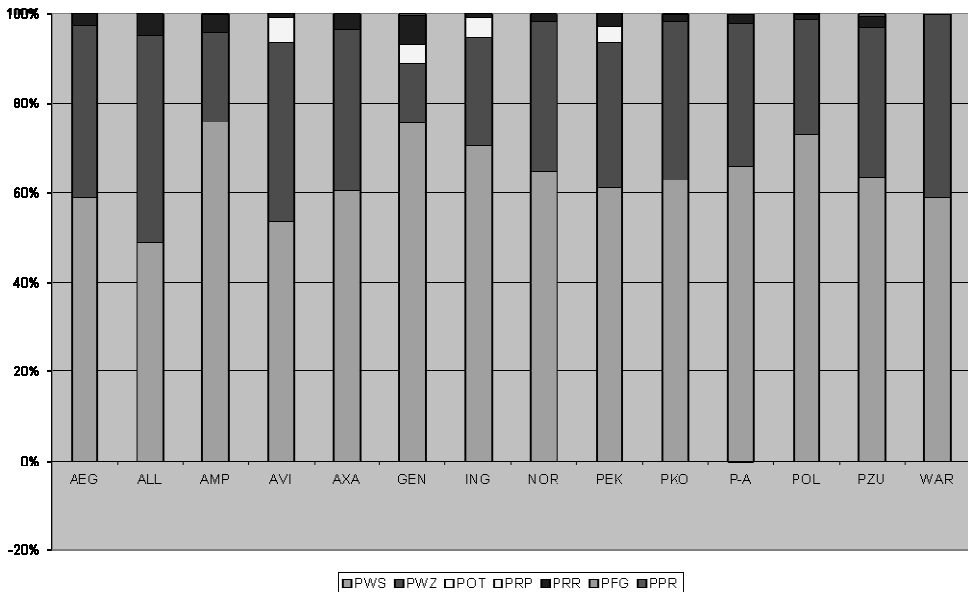
3.5. Zróżnicowanie struktury przychodów pomiędzy PTE

W celu weryfikacji hipotezy 2, dotyczącej jednorodności struktury przychodów w poszczególnych PTE, dokonano pełnej analizy przychodów w latach 2004 i 2009. Wyniki badania w zakresie przychodów wynikających z zarządzania OFE przedstawiono na rys. 5 i 6, natomiast w zakresie przychodów na poziomie wyróżnienia

Rys. 5. Struktura przychodów wynikających z zarządzania OFE dla poszczególnych PTE w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego, http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html (pobrano 30.11.2010).

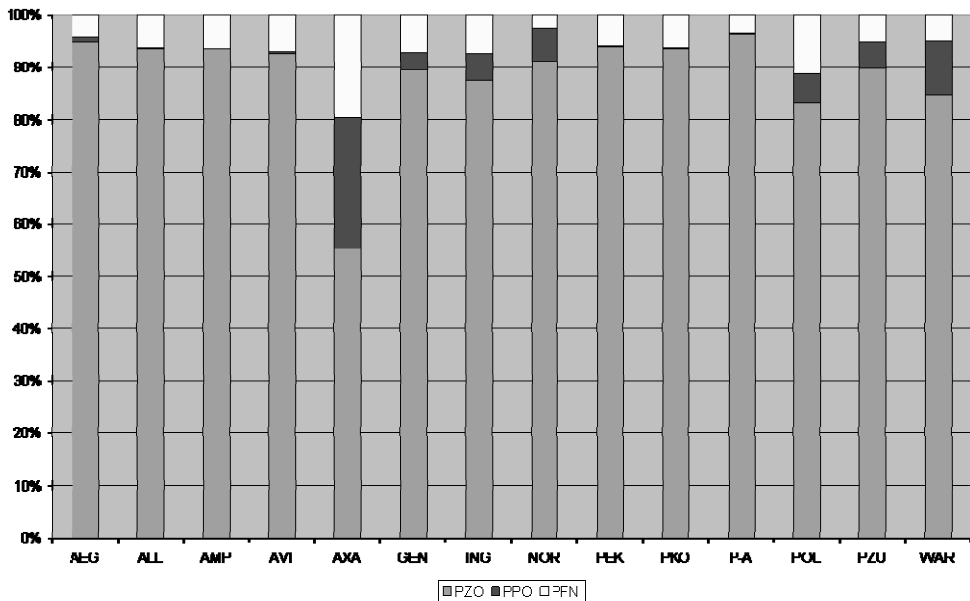
Rys. 6. Struktura przychodów wynikających z zarządzania OFE dla poszczególnych PTE w 2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego, http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html (pobrano 30.11.2010).

przychodów operacyjnych, pozostałych przychodów operacyjnych i przychodów finansowych – na rys. 7 i 8.

W zakresie przychodów wynikających z zarządzania OFE w 2004 r. wystąpiło duże zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi PTE. Mimo tego, że przychody z tytułu kwot pobieranych przez OFE od wpłacanych składek (PWS) stanowiły dla każdego PTE największą pozycję w strukturze, rozbieżności pomiędzy poszczególnymi PTE wahały się od udziału 40,8% dla ALL do poziomu 74,0% dla NOR. Kolejną znaczącą pozycją w strukturze ogółem, czyli wynagrodzenie za zarządzanie OFE (PWZ), różnicowała się w przedziale od 16,3% dla P-A do 34,1% dla WAR. Oprócz tego z udziałami powyżej 20% w przypadku wybranych PTE wystąpiły przychody z tytułu wykorzystania rachunku rezerwowego OFE (PRR) oraz pozostałe przychody (PPR). W przypadku trzech PTE przychody z tytułu wykorzystania rachunku rezerwowego OFE (PRR) były na poziomie: 32,0% dla PKO, 30,5% dla AEG i 23,5% dla POL. W przypadku dwóch PTE duże znaczenie w strukturze przychodów miały pozostałe przychody (PPR) – 36,7% dla ALL i 30,2% dla P-A.

W analizie dotyczącej 2009 r. stwierdzono także duże zróżnicowanie struktury przychodów, przy czym nadal największe znaczenie miały przychody z tytułu kwot pobieranych przez OFE od wpłacanych składek (PWS), których udział w strukturze wahał się od 48,8% dla ALL do 76,0% dla AMP, i wynagrodzenie za zarządzanie

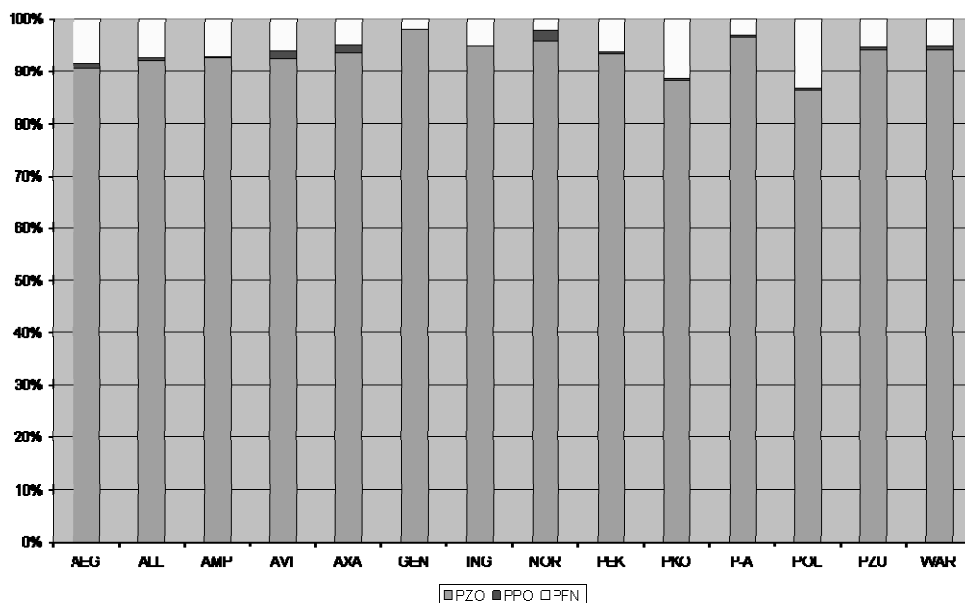
Rys. 7. Struktura przychodów na poziomie wyróżnienia przychodów operacyjnych, pozostałych przychodów operacyjnych i przychodów finansowych dla poszczególnych PTE w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego, http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html (pobrano 30.11.2010).

OFE (PWZ), którego udział mieścił się w przedziale od 13,2% dla GEN do 46,3% dla ALL. Pozostałe pozycje przychodowe nie miały większego znaczenia w strukturze przychodów.

Natomiast w zakresie przychodów na poziomie wyróżnienia przychodów operacyjnych, pozostałych przychodów operacyjnych i przychodów finansowych w roku 2004 najwyższy udział przychodów wynikających z zarządzania OFE (PZO) wystąpił we wszystkich PTE, różnicując się jednak wyraźnie od wielkości 55,5% dla AXA do wielkości 96,3% dla P-A. Pozostałe elementy, czyli pozostałe przychody operacyjne i przychody finansowe, także znacznie się różniły. W przypadku pozostałych przychodów operacyjnych (PPO) zróżnicowanie to mieściło się w przedziale od 0,03% dla AMP do 25,0% dla AXA. Przy przychodach finansowych (PFN) różnice zawierały się w przedziale od 2,7% dla NOR do 19,6% dla AXA.

W 2009 r. zróżnicowanie to było mniejsze. Największy udział w strukturze nadal miały przychody wynikające z zarządzania OFE (PZO), których udział mieścił się w przedziale od 86,3% dla POL do 98,0% dla GEN. Udział pozostałych przychodów operacyjnych (PPO) mieścił się w przedziale od 0,02% dla ING do 2,0% dla NOR, a przychodów finansowych (PFN) w przedziale od 2,0% dla GEN do 13,2% dla POL.

Rys. 8. Struktura przychodów na poziomie wyróżnienia przychodów operacyjnych, pozostałych przychodów operacyjnych i przychodów finansowych dla poszczególnych PTE w 2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego, http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html (pobrano 30.11.2010).

Podsumowując, należy stwierdzić, że mimo zmian w zakresie struktury przychodów na poziomie wyróżnienia przychodów operacyjnych, pozostałych przychodów operacyjnych i przychodów finansowych dla poszczególnych PTE pomiędzy rokiem 2004 a 2009 wyraźnie brakowało jednorodności w zakresie tej struktury. Wydaje się jednak zasadne obserwowanie rozwoju zmian w tym zakresie w przyszłości, być może z zastosowaniem bardziej zaawansowanych narzędzi niż wykorzystane w niniejszej analizie.

W przedstawionym stanie rzeczy hipoteza 2 nie uzyskała w wyniku przeprowadzonego badania potwierdzenia.

4. Wnioski

1. W zakresie przychodów związanych z zarządzaniem OFE w badanym okresie największe znaczenie w strukturze miały przychody z tytułu kwot pobieranych przez OFE od wpłacanych składek i wynagrodzenie za zarządzanie OFE, które w 2009 r. stanowiły odpowiednio 64,1 i 31,4%.

2. W 2010 r., w wyniku zmian w przepisach prawnych, nastąpiło radykalne zmniejszenie udziału w badanej strukturze przychodów z tytułu kwot pobieranych

przez OFE od wpłacanych składek i zwiększenie udziału wynagrodzenia za zarządzanie OFE, przy czym łączny udział tych źródeł przychodów nadal przekraczał 93%. Zmiany te powinny być w dalszym ciągu monitorowane.

3. Przychody związane z zarządzaniem OFE, począwszy od 2005 r., stanowiły ponad 90% wartości wszystkich przychodów PTE. Stanowi to potwierdzenie hipotezy 1.

4. Nie udało się potwierdzić prawdziwości hipotezy 2 o niskim zróżnicowaniu struktury przychodów pomiędzy poszczególnymi PTE. Wyraźne zróżnicowanie w badanym okresie jest widoczne, aczkolwiek zmiany, jakie nastąpiły pomiędzy rokiem 2004 a 2009, mogą w przyszłości, w przypadku ich kontynuacji, prowadzić do ujednolicenia tej struktury. Powinno to być dalej monitorowane przez badaczy.

Literatura

- Chybalski F. (red.), *Otwarte fundusze emerytalne w Polsce. Analiza działalności inwestycyjnej, finansów oraz decyzji członków*, C.H. Beck, Warszawa 2009.
http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_kwartalne/dane_kwartalne.html, dostęp 30 listopada 2010.
http://www.knf.gov.pl/opracowania/rynek_emerytalny/dane_o_rynku/rynek_ofe/Dane_roczne/dane_roczne.html (pobrano 30.11.2010).
- Poteraj J., *Katalaktyka instytucji finansowych rynku emerytalnego w Polsce w perspektywie efektywności inwestowania*, CeDeWu.pl Wydawnictwa Fachowe, Warszawa 2010.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 17 lutego 2004 w sprawie opłaty pobieranej przez powszechne towarzystwo emerytalne z tytułu wypłat transferowych, DzU 2004 nr 31, poz. 262.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 30 marca 2004 w sprawie Funduszu Gwarancyjnego, DzU 2004 nr 56, poz. 545.
- Ustawa z 28 sierpnia 1998 o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, DzU 2010 nr 34, poz. 189, tekst jednolity wraz ze zmianą DzU 2010 nr 127, poz. 858.
- Ustawa z 29 września 1994 o rachunkowości, DzU 2009 nr 152, poz. 1223, tekst jednolity wraz ze zmianami.

THE INCOMES STRUCTURE OF PUBLIC PENSION SOCIETIES

Summary: In the article the author undertakes the issue of incomes of public pension societies (PPSs). The presented research area concerns the analysis of all PPSs which were present on the market at the end of 2009. The author puts hypothesis 1 that PPSs incomes are dominated by incomes inherent from the management of open pension funds (OPFs), and hypothesis 2 about low differentiation of income structure between particular PPSs. As a result of the conducted research it is stated that about 90% of PPSs total incomes came from the management of OPFs. That statement allows to verify hypothesis 1 positively. However, the analysis of the structure of incomes of particular PPSs has not confirmed homogeneity in the area of sources of incomes of particular PPSs. The author did not succeed in confirming hypothesis 2.